

УДК 007:304:070.004

КОЛУМНІСТИКА ЛЮБОМИРА ГУЗАРА: КОМУНІКАТИВНО-ПРЕЦЕДЕНТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Леся Бурич

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Генерала Чупринки, 49, 79044, м. Львів, Україна,
e-mail: slovolyb@ukr.net*

Проаналізовано формально-змістові особливості колумністики Любомира Гузара. З'ясовано, що авторські колонки мають значний комунікативно-прецедентний потенціал.

Ключові слова: авторська колонка, колумністика, прецедентний текст, сакральна лексика, біблеїзми, Любомир Гузар.

Постановка проблеми. Кожна епоха продукує тексти, які для сучасного та наступного поколінь стають прецедентними. У чому ж полягає прецедентний потенціал колумністики Любомира Гузара? По-перше, автор у своїх колонках активно використовує прецедентні висловлювання зі Святого Письма. По-друге, тексти Блаженнішого Любомира є прецедентними за своєю суттю, оскільки їх регулярно цитують і передрукують різні медійні, літературні та релігійні структури. На основі біблійних прецедентних феноменів колумніст апелює до фонових знань адресатів, генерує у них певні асоціації та komponує власний прецедентний текст. Зокрема для читачів, які сповідують християнські цінності, ці тексти є впізнаваними та духовно значущими.

Актуальність прецедентних текстів є беззаперечною у всі часи. Тому ставимо за **мету** розглянути комунікативно-прецедентні особливості колумністики Любомира Гузара. **Науково-практична цінність** полягає у потребі переосмислити й актуалізувати прецедентні фрагменти авторських колонок.

Аналіз досліджень і публікацій. Колумністика була об'єктом вивчення І. Гаврилюк, В. Галич, І. Михайлина, О. Цвєтаєвої та С. Ярцевої. Прецедентні тексти аналізували Н. Бірюкова, Ю. Караулов, Л. Меркотан і Н. Сунько.

Виклад матеріалу. “Прецедентний текст – це текст, суттєвий для тієї чи тієї мовної особистості в емоційному та когнітивному планах, апеляція до якого може неодноразово відновлюватися в процесі комунікації через пов'язані з цим текстом прецедентні висловлювання, прецедентні імена чи прецедентні ситуації” [2, с. 3].

Прецедентні висловлювання є характерною особливістю релігійної колумністики Любомира Гузара, який був одним з найбільших моральних авторитетів сьогодення. Кожна його фраза, думка чи порада, сповнена сердечної любові. Такою ж тональністю вирізняються і авторські колонки, опубліковані в “Українській правді” за 2011–2017 роки. Передостання колонка Патріарха була оприлюднена 1 травня 2017 року, а вже через

місяць, 31 травня, Блаженніший Любомир помер. 3 червня, у день прощання з кардиналом, «Українська правда» надрукувала останню його колонку, яку він перед смертю написав для видання. У передмові до публікації зазначено: *“Блаженніший Любомир Гузар був дописувачем «Української правди» з 2011 року. Він знаходив правильні і потрібні слова у найскладніші, найнезрозуміліші часи в історії нашої країни. Він ніколи не наказував. Але вів за собою тисячі людей дорогою любові й поваги до іншого. Проповідував любов навіть тоді, коли здавалося, що єдина зброя – злість і агресія”* [1].

За аналізований період (2013–2017 роки) архієпископ-емерит Української греко-католицької церкви написав 63 колонки, які легко розпізнати на шпальтах видання навіть без вказівки на авторство. Його колумністика – це глибоко релігійні думки, в яких сконцентровані головні максими життя; це розважливі роздуми, пронизані фразами прохання, повчання чи вдячності; це легка, невимушена бесіда нашого сучасника про духовні цінності та суспільні недуги; це духовний дороговказ для майбутнього покоління. Авторські тексти можна вважати прецедентними, адже вони, попри загальновідомі твердження чи постулати, мають сакральний зміст. Експліковані у колонках морально-етичні імперативи, по суті, є своєрідним орієнтиром і регулятором духовних норм соціуму. Релігійний світогляд колумніста та його модель поведінки спонукають деяких читачів переосмислити власну систему цінностей, скерувати окремі аксіологічні засади у релігійну площину координат.

Серед особливостей авторської колумністики можна виокремити такі:

Релігійна спрямованість. Іноді колумніст висвітлює соціальні проблеми в релігійному аспекті або аналізує релігійні питання в соціальному вимірі. Зрідка фігурує суспільно-політична і соціокультурна теми.

Конфесійний стиль є домінантним, однак деякі соціальні колонки виходять поза межі цього стилю і набувають індивідуально авторських ознак (комбінують філософські міркування та проповідницький тон), що ускладнює стильову ідентифікацію.

Жанр – колонка-роздум і колонка-проповідь. Більшість текстів – це колонки-роздуми, в яких автор намагається осмислити різні суспільні, культурні чи політичні явища крізь призму віри та любові. Значна частина матеріалів має проповідницький характер. Колонки-проповіді Любомира Гузара характеризуються повчальною манерою, доброзичливою тональністю, діалогізацією та релігійним суб’єктивізмом. Кожне надбання – мир, свободу чи талант – Архієпископ вважає Божим даром та осуджує лінивість, безвідповідальність, байдужість, брехню, неповагу до ближніх і ненависть до ворогів. Задля гідного майбутнього у незалежній державі автор закликає наш народ працювати й молитися, а для перемоги в інформаційній війні – говорити правду та викривати брехню. Деякі авторські колонки мають властиву проповідям форму звернення, як-от: *“Тож шановні й дорогі брати і сестри, хоч би ким ми були, виконуймо своє життєве завдання, здійснюймо те добро, якого прагнемо для себе і для всіх”*; *“Тож вгору піднесімо серця, усі ті, що вже старається бути з Богом. А ви, брати і сестри, що легкодушно блукаєте, шукайте дороги до Нього!”*.

Гнучка композиція як довільне поєднання всіх текстових компонентів притаманна багатьом колонкам Любомира Гузара. З’єднувальними елементами часто слугують

авторські роздуми, асоціації та інтертекстуальні включення (ремінісценції, цитати чи алюзії з біблійної літератури).

Різний обсяг текстів. Домінують стандартні колонки (38 текстів – 60 %), значне місце займають міні-колонки (22 публікації – 35 %) та зовсім малий відсоток охоплюють максі-колонки (3 матеріали – 5 %). Всього 63 тексти. Найменша колонка “До читачів та коментаторів моєї статті «Велика країна малих людей»” (2013) складається з 260 слів (1401 символ). Найбільша колонка “Як мусимо вибирати?” (2014) містить 1361 слово (8159 знаків).

Таблиця 1

Суб’єктивність. Авторська суб’єктивність радше зумовлена релігійним світобаченням колумніста. Приміром, поняття миру колумніст трактує у релігійній площині. На його думку, “мир – це не якась земне, світське поняття. Це прекрасний Божий дар, завдяки якому ми можемо спілкуватися з Богом і з ближніми. Люди не здатні створити миру, вони можуть тільки його прийняти і зберегти, якщо дотримуватимуться Божих Заповідей”. Окрім ідейно-концептуального рівня, суб’єктивність також проявляється за допомогою різноманітних лексико-фразеологічних засобів. Найвиразнішим індикатором суб’єктності є займенник *я*. Щоправда, цим морфологічним експлікатором автор послуговується рідше, ніж лексемою спільності *ми*. За результатами кількісного аналізу займенник *я* вжито у текстах 70 разів, а *ми* 263 рази. Замість займенника *я* Любомір Гузар часом (22 рази) використовує фрази *автор цих рядків / цієї колонки чи цього матеріалу* (Приміром: “Автор цих рядків вважає, що так”). Така манера оповіді дещо знижує рівень персоналізації та свідчить про прагнення колумніста зріднитися з читачами. Загалом у колумністиці Архієпископа зауважуємо всілякі способи вияву авторської суб’єктивності: згоди й незгоди, схвалення й осуду, вдячності та поваги, сподівання та заохочення, толерантності та любові.

Діалогізація. Любомір Гузар регулярно звертається до читачів, дякує їм за різні коментарі: слухні думки чи недоцілні зауваги. Приміром: “Шановні читачі та коментатори! Як автор цієї колонки дякую всім, хто завдав собі клопоту її прочитати, а тим більше – забажав прокоментувати”. Оглядач не приховує радості, якщо думки читачів збігаються з його поглядами. Втім толерантно ставиться і до критичних заува-

жень: *“У цьому разі також слід висловити подяку, бо такий коментар свідчить, що людина уважно прочитала текст і не вагалася викласти свою думку”*.

Автор ніколи не наказує, він по-доброму закликає співгромадян до певних дій, намагається достукатися до їхнього серця, розбудити почуття обов’язку та сумління. Наприклад: *“Шановні читачі та коментатори, якщо хочете бачити нашу рідну Україну справді Великою Країною, старайтеся бути Великими Людьми”*. Більшість закликів має прецедентний підтекст, як-от: *“Дорогі співбрати! Стараймося жити по-Божому. Тоді все стане на свої місця, а за тих, що легковажать Богом, молимося, аби прозріли”*. Великі сподівання покладає дописувач на молоде покоління: *“Ви, дорога молоде, є нашою надією на розвиток нашого суспільства і нашої Держави, але за умови, що Вам присвічуватимуть високі ідеали, що Ви не дозволите лінивству, сріблялюбству та недбайливості опанувати Вас”*.

Його колумністика – це суцільний текст, адже кожна наступна колонка є своєрідним доповненням попередньої. Колумніст залюбки відгукується на усякі запитання читачів: *“В одному з коментарів на наші попередні роздуми про мир було поставлено запитання: «Чи може бути мир між Христом і сатаною?» Відповідь дуже проста, бо Христос прийшов принести мир, а диявол – це батько брехні і всього того, що поширює серед людей зажерливість, замішання, нехтї і ненависть”*.

Серед різних способів діалогізації автор часто застосовує комплекс запитання-відповідь, як-от: *“Що в людині є рушійною силою? Серце - як збірна назва думок, бажань, зичливості чи неприязні між людьми. Залежно від того, яке в людини серце, розрізняють гострий, злий чи благородний язик”*. Щоб продемонструвати єдність із власним народом, колумніст послуговується прийомом ідентифікації. Остання його колонка закінчується такими словами: *“Нашим прагненням – а не просто мрією – повинно бути те, щоб усі ми, як добре виховані сини й дочки свого народу, здійснювали свої життєві завдання, вкладали свою частку в розбудову загального блага послідовними, справді богобоязливими зусиллями. У цьому нам, Боже, допоможи!”*. Ці завершальні фрази звучать, як дороговказ українцям.

Інтертекстуальні елементи в аналізованих колонках є явною чи прихованою апеляцією до Святого Письма. Колумністика Любомира Гузара сконструювана на основі біблійних ремінісценцій, алюзій і цитат. Автор неодноразово наводить цитати із сакральних джерел. Приміром: *“Ісус Христос виразно і недвозначно вчить, яка є найважливіша заповідь, що її християни мають притримуватися: «Люби Господа, Бога твого, всім твоїм серцем, усією твоєю душею і всією думкою твоєю: це найбільша і перша заповідь. А друга подібна до неї: люби ближнього твого, як себе самого” (Мт. 22: 37-38)”*. Окрім релігійної літератури, колумніст іноді покликається на Конституцію України чи на творчість визначних українців. Скажімо, заголовок авторської колонки *“Кожний думай, що на тобі мільйонів стан стоїть...”* – це алюзія на літературний твір Івана Франка *“Великі роковини”*. В іншій публікації *“Якою я бачу майбутню Україну?”* автор під час роздумів над суспільними завданнями кожного громадянина цитує ці віршовані рядки поета: *«Кожний думай, що на тобі мільйонів стан стоїть, що за долю мільйонів мусиш дати ти одвіт»*. Інтертекстуальні знаки із прецедентним підтекстом

передовсім простежуємо у назвах колонок, зокрема: “Вгору піднесімо серця!”, “Вірую в єдину святу соборну і апостольську Церкву”, “Щоб об’єднатися, нам потрібно любити Бога і любити ближніх”, “Хто не любить України – той не любить Бога”, “Докотилась Україна...”, “«Сину, треба йти далі»”, “«Горе вам!»”, “Працюйте і моліться!”.

Епітети: боговгодна діяльність, боговгодне життя, Божа воля, духовна еліта, духовна цінність, торжественна Свята Літургія, християнська атмосфера. Наприклад: Бог – *всезнаючий і всемогутній милосердний Батько*.

Перифрази: Бог – наш Небесний Отець; Ісус Христос – вочлочений Син Божий, наш Божественний Учитель; Іван Хреститель – Божий посланець, великий Пророк, Предтеча, Хреститель; Йосиф – опікун Пресвятої родини; Святе Письмо – Боже Слово; диявол – батько брехні.

Метафори: гіркий сміх, гострі слова, духовна неміч, духовна сила, закотити рукава, мальовниче порівняння, марево ленінізму, обстріл псевдожурналістики, розсіяний Божий люд, сила духу, сіють почуття розпуки і зневіри, солодкі слова, тепле слово, трагічна сторінка історії християнства, хвора судова гілка влади й оздоровлення судової системи. Для унаочнення наведемо приклад: *“Судити чи проклинати їх легко, але, властиво, за них треба молитися, щоб Божа благодать вирвала їх із того морального багна, створеного їхніми батьками, у якому вони потопляють”*.

Фразеологізми: брати до серця, впадати в око, гірка правда, поставити питання руба, спадає на думку, як грім серед ясного неба. Ось як завершує одну з колонок Блаженніший Любомир: *“Дай Боже, щоб отой гіркий досвід став для нас спасенною наукою”*.

Прислів’я та приказки: «Хочеш миру, готуйся до війни»; «Працюй, якби все залежало від тебе, надійся на Господа, якби все залежало від Нього»; як тривога, то до Бога. Приміром: *“Наша народна приказка каже: на Бога уповай, а рук прикладай”*.

Синоніми: Бог – Всевишній, Господь, Небесний Отець, Творець; Ісус Христос – Син Божий, Месія, Спаситель; погана, нечесна, несумлінна поведінка; професія і фах; користь і вигода. Наприклад: *“Українців на загал можна описати як побожний, релігійний народ”*. Синонімічне багатство не лише урізноманітнює текст, а й свідчить про загальну ерудованість колумніста, як-от: *“З історії багатьох держав упродовж століть знаємо, якою важливою особою є провідник, хоч би як ми його називали: цісар, цар, король, князь, гетьман, президент, генсек”*. Окрім часткових і абсолютних синонімів, у колумністиці Любомира Гузара зауважуємо й контекстуальні синоніми. До прикладу: *“Більшість християн вважає примирення, чи зближення, та об’єднання складним, майже неможливим для здійснення завданням”*; *“Упродовж багатьох років церковно-державні відносини характеризувалися тим, що уряди були чужими, окупаційними, інколи безбожними чи навіть богоненависними”*.

Антоніми: віруючий і невіруючий, побожний і безбожний, праведний і грішний, божа благодать і божа кара, мир і збройний конфлікт, минувшина і майбутнє, добро і зло, старше покоління та молодше, царство темряви і царство світла, індивідуально чи колективно, поодинокі чи гуртово. На основі антонімічних пар автор продукує

афоризми, а саме: “**Мир** – це не тільки відсутність збройної акції між народами чи країнами”, “**Безнастанний обстріл** – це доказ небажання миру”.

Антитеза також будується на основі антонімів, які створюють ефект протиставлення. Наприклад: “*Ідея любові до свого народу дає нашій армії перевагу над армією загарбника*”; “*Замінюючи Божу науку та захоплюючись не Божими, а інколи явно гріховними псевдоцінностями, ми ввели згубний поділ у святу Церкву*”.

Афоризми (влучні глибокі думки), **максими** (вислови етичного характеру), **сен-тенції** (вислови повчального характеру) широко представлені в аналізованій колумністиці. Любомир Гузар відгукується афористично на будь-які реалії сьогодення. Його крилаті висловлювання вирізняються прецедентністю, простотою та глибиною думок. Розгляньмо деякі з них:

- *Центр колеса – це Господь, а ми розміщені на обручі.*
- *Політика – це служіння загальному благу.*
- *Політика, побудована на неправді, руйнує, а може навіть більше – вбиває!*
- *Цивілізація – це рівень матеріальних досягнень, який не збігається з рівнем культури. Може бути високий рівень культури за низького рівня цивілізації.*
- *Література – формування мислення, формування людини.*
- *Учитель, який тільки передає інформацію, властиво, мало відрізняється від бездушного комп'ютера.*
- *Язик – це один із найменших членів людського тіла. Однак завдяки йому людина може говорити.*
- *Рецепт перемоги в інформаційній війні простий: говорити правду і викривати брехню.*
- *Кожний народ, як кожна людина, має право боронитися від нападу. Якщо напад є збройний, то й захист може бути збройний. Однак і тут треба знати міру: хто захищається, не може перетворюватися на агресора.*
- *Україна буде такою, якою ми її зробимо.*

Окремі авторські афоризми – це трансформовані біблійні чи літературні вислови, як-от: “*Суддями не народжуються, а виховуються*”; “*Наскільки кращим був би світ, якби ми поводитися з іншими так, як бажаємо, щоб інші поводитися з нами!*”. Тут вони набувають іншої семантики чи конотації.

Анафора як єдинопочаток неодноразово фігурує в колумністських текстах. Авторська колонка “Молодь і майбутнє України” розпочинається так: “**Ці дні великі**, бо в них ми пізнали нашу державу, нашу владу та власний народ. **Ці дні великі**, бо сповнені трагізмом, позначені терпінням, ба навіть смертю молодих невинних людей. **Ці дні великі**, бо саме в них народжується наше майбутнє”. Наведену стилістичну фігуру також зауважуємо у тексті “Журналістика – це спосіб життя”, де автор афористично пише: “**Журналістика – це більше ніж професія. Журналістика – це не тільки репортерство: піти, побачити й розповісти про те, що відбувається. Журналістика – це свого роду спосіб життя**”.

Конфесійна лексика: апостоли (Петро, Павло, Іван, Яків, Андрій), апостольська проповідь, апостольська Церква, Бог, Богослужіння, Божий люд, вибраний народ,

віровизнання, віросповідання, віруючі люди, віряни, воскресіння Ісуса, Всевишній, Вселенська Церква, Господь, Господня любов, «єдиноспасаємого» примирення, єдність Христової Церкви, ієрархи, Ісус Христос, Месія, миряни, молитва, молільник, монах, обітниця, Отець, покаянний, Пресвята Богородиця, Пресвята Тройця, Пророк, Свята Літургія, Святе Письмо, Святі Тайни, священниче рукоположення, “Символ віри”, Син Божий, Старий Заповіт, спасенне посланництво, Творець. Розгляньмо речення, яке містить багато конфесійних слів і словосполучень: *“Бо Церква – це не тільки священнослужителі, а й увесь зібраний у Господі Божий люд, зокрема й миряни, – усі, що визнають триєдиного Бога, вочлоченого Божого Сина Ісуса Христа, приймають Боже об’явлення у святих книгах Біблії, послуговуються Святими Тайнами як засобом освячення і об’єднані на зразок трьох осіб Пресвятої Тройці”*.

Оскільки значна частина сакральної лексики має старослов’янське походження, вважаємо за потрібне виявити в колонках **богословські терміни та церковнослов’янізми**, а саме: благодать, благословення, богобоязливий, боговгодний, богопочитання, велегласно, воскресіння, гріх, добродій, Предтеча, святий, священник, спасіння, торжественний, Церква, юродивий. До прикладу: *“Як заведено, о. Чемеринський з нагоди своєї першої після священничого рукоположення торжественної Святої Літургії надрукував святі образочки-пам’ятки, які роздавав усім присутнім у храмі на цьому Богослужінні”*; *“ікони замінили на портрети живих або усопших можновладців”*. У сучасних веб-словниках слова *велегласно* й *усопший* подано зі стилістичними позначками *церк., книжн., заст.* з семантикою *голосно, гучно та мертвий, померлий*.

Архаїзми: *нарекли мене* (назвали), *свобідна особистість*, *свобідно творити добро, супроти ближнього*. Приміром: *“Кожна людина покликана бути собою, тобто бути свобідною і відповідальною за свої вчинки”*.

Діалекти: *душпастир* (парафіяльний священник), *заки* (поки). Наприклад: *“Вдячні душпастирі велегласно їм дякують”*.

Просторіччя: *дірватися до влади, скріпить нашу єдність, суворо напоумив та сленг «просунутися вище»*.

Частовживані слова: багато, Бог, божий, любов, людина, молитва, надія, Церква. Лексемою *людина* автор послуговується аж 199 разів, *багато* – 130 разів. Слово *Бог* у різних відмінках використовує 120 разів, а *Божий* у чотирьох морфологічних модифікаціях – 94 рази. Скажімо, *Божа благодать, Божа воля, Божа заповідь, Божа кара, Боже Слово, Божі дари, слуга Божий, “страх Божий”* тощо. Концепт *правда* та похідні від нього поняття фіксуємо у 96 випадках (правдивий, правдоподібно, виправдовувати). Також зауважуємо регулярне вживання слів *Церква* (92), *молитва* (42), *війна* (40), *християни* (32), *християнський* (20), *християнство* (9), *любити* у розбіжних часових і граматичних формах (37), *любов* (37), *надія* (26), *надіятися* (13), *справедливість* (21), *мир* (19) і *агресія* (11). Ці моральні категорії мають комунікативно-прецедентну функцію: донести читачеві етичні імперативи.

Власне кількісний і якісний контент-аналіз підтверджує, що духовні цінності є фундаментальними у колонках Любомира Гузара. Центральними постатями його текстів є людина та Бог. Загалом автор розглядає суспільні проблеми крізь призму духовного

начала, вбачаючи прояв Творця у повсякденних речах. Також значущими для колумніста є такі морально-етичні категорії, як любов, молитва, правда, надія, справедливість і мир. Саме ці орієнтири, на думку Патріарха, мають бути ключовими у розбудові нашої держави. Адже “бути громадянином України – означає любити українців, усвідомлювати, хто ми є і хто разом із нами творить цей народ”.

Список використаної літератури

1. Гузар Л. Остання колонка Любомира Гузара. – Режим доступу : <https://www.pravda.com.ua/articles/2017/06/3/7145878/>.
2. Меркотан Л. Прецедентні тексти в системі інтертекстуальності : автореф. дис ... канд. філол. наук / Л. Й. Меркотан. – Чернівці, 2016. – 20 с.

References

1. Huzar L. Ostannia kolonka Liubomyra Huzara. – Rezhym dostupu : <https://www.pravda.com.ua/articles/2017/06/3/7145878/>.
2. Merkotan L. Pretsedentni teksty v systemi intertekstualnosti : avtoref. dys ... kand. filol. nauk / L. Y. Merkotan. – Chernivtsi, 2016. – 20 s.

Стаття надійшла до редколегії 05.09.2018

Прийнята до друку 11.09.2018

LUBOMYR HUZAR'S COLUMNS: COMMUNICATIVE AND PRECEDENT POTENTIAL

Lesya Burych

*Ivan Franko National University of Lviv,
Generala Chuprynky Str., 49, 79044, Lviv, Ukraine,
e-mail: slovoliyb@ukr.net*

This article provides the analysis of Lubomyr Huzar's columns. The following features of the author's columns have been revealed: subjectivity, religious orientation, confessional style, flexibility of composition, variable length, compassionate tone, dialogic character, frank style of narration, aphoristic character, intertextuality, sacral vocabulary, church slavophilisms, periphrasis, idioms, synonyms, antonyms, anaphora and other essential features of the column writer's idiosyncrasy.

The study demonstrates that the author's columns bear a considerable potential for communication and precedent. Firstly, the author makes an ample use of precedent Scripture quotations. Secondly, the Most Blessed Lubomyr's texts are precedent by its very nature, as they are frequently quoted and reprinted in different media sources, by various literary and religious institutions. Based on the Biblical precedent phenomena the columnist appeals to the background knowledge of the addressees, generates certain associations in their minds and compiles his own precedent text. These texts are recognizable and spiritually meaningful especially for the readers who adhere to the Christian worldview.

The quantitative research reveals that spiritual values are fundamental for Lubomyr Huzar's columns. The central figures in his texts are a man and God. On the whole, the author views social problems through the prism of spirituality and sees the manifestation of the Creator in the mundane world. Likewise, the column writer considers such moral and ethical categories as love, prayer, truth, hope, justice and peace to be of paramount importance. In the Patriarch's opinion, these guidelines should eventually be established as cornerstones of our country's development.

Key words: author's column, columnist, precedent text, sacral vocabulary, bibleism, Lubomyr Huzar's.